

ČESKOSLOVENSKÁ AKADEMIE ZEMĚDĚLSKÁ
ÚSTAV VĚDECKOTECHNICKÝCH INFORMACÍ
PRO ZEMĚDĚLSTVÍ

VĚDECKÝ ČASOPIS

SBORNÍK ÚVTIZ

Genetika a šlechtění

ROČNÍK 18 (LV), PRAHA 1982

SBORNÍK ÚVTIZ

GENETIKA A ŠLECHTĚNÍ

Redakční rada: Prof. ing. Anton Kováčik, DrSc. (předseda),
doc. ing. Ivan Andonov, CSc., dr. ing. Stanislav Benc, CSc.,
ing. Andrej Dobiáš, CSc., RNDr. Bohumír Kábrt, CSc., ing.
Vladimír Martinek, CSc., ing. Jaroslav Našinec, CSc., RNDr.
Božena Nedbálková, CSc., ing. Albín Piovarčí, CSc., ing.
Dorota Pospíšilová, CSc., doc. dr. ing. Jan Rod, DrSc., ing.
Jaroslav Tupý, CSc., ing. Vlastimil Velikovský, CSc., doc.
ing. Josef Vlk, CSc., ing. Josef Zadina, CSc.

Za vedení časopisu odpovídá doc. ing. Vít Bojňanský, DrSc.

Redaktorka RNDr. Marcela Braunová

© Ústav vědeckotechnických informací pro zemědělství,
Praha 1982

- Bláha L., Šíp V., Škorpík M.: Predikce výkonu odrůd a potomstev pšenice jarní pomocí juvenilních charakteristik
Прогноз продуктивности сортов и потомств яровой пшеницы с помощью ювенильных характеристик
Performance Prediction in the Cultivars and Progenies of Spring Wheat by means of Juvenile Characteristics
Prädikation der Leistung der Sorten und der Nachkommenschaften des Sommerweizens durch juvenile Charakteristiken 281
- Bojňanský V., Užáková I.: Klíčenie peľu cukrovej repy na umeľých pôdach
Проращивание пыльцы сахарной свеклы на искусственных средах
Pollen Germination in Sugar-Beet on Artificial Substrates
Keimung des Blütenstaubes von Zuckerrübe auf künstlichen Böden 87
- Brückner F.: Vyšlechtění jarního ječmene odrůdy 'Karát'
Выведение ярового ячменя сорта Карат
The Breeding of the 'Karát' Cultivar of Spring Barley
Anbau der Sommergerstesorte 'Karát' 265
- Dotlačil L., Apltaueroval M.: Výška rostliny a délka hlavního klasu u hybridů jarní pšenice v F₁ a F₂ generaci
Высота растения и длина главного колоса у гибридов яровой пшеницы в F₁ и F₂ поколениях
Plant Height and Main Ear Length in F₁ and F₂ Generations of Spring Wheat Hybrids
Pflanzenhöhe und Länge des Hauptähres bei den Sommerweizenhybriden in den F₁- und F₂-Generationen 109
- Dotlačil L., Apltaueroval M.: Výnos a jeho struktura u F₁ hybridů z křížení jarní a ozimé pšenice
Урожай и его структура у F₁ гибридов от скрещивания яровой и озимой пшениц
Yield and its Structure in the F₁ Hybrids from the Crossing of Spring and Winter Wheat
Der Ertrag und seine Struktur bei den F₁-Hybriden aus der Kreuzung von Sommer- und Winterweizen 191
- Dotlačil L., Apltaueroval M.: Struktura výnosu u jarních forem F₂ populace z křížení jarní a ozimé pšenice (*T. aestivum*)
Структура урожая у яровых форм F₂ популяции от скрещивания яровой и озимой пшениц (*T. aestivum*)
The Yield Structure of the Spring Forms of the F₂ Population from the Crosses of Spring and Winter Wheat (*T. aestivum*)
Struktur des Ertrages bei den Sommerformen der F₂-Population aus der Kreuzung des Sommer- und Winterweizens (*T. aestivum*) 271

Graman J.: Průběh dozrávání pylu bobu obecného (<i>Vicia faba</i>)	
Ход созревания пыльцы бобов обыкновенных (<i>Vicia faba</i>)	
The Course of Pollen Ripening in Horse Bean (<i>Vicia faba</i>)	
Verlauf des Pollenreifens der Ackerbohne (<i>Vicia faba</i>)	81
Graman J.: Klíčivost a životnost pylu bobu obecného (<i>Vicia faba</i>)	
Всхожесть и жизнеспособность пыльцы боба конского (<i>Vicia faba</i>)	
Germinability and Viability of the Pollen of Horse Bean (<i>Vicia faba</i>)	
Die Keimfähigkeit und Lebensdauer des Blütenstaubes der Ackerbohne (<i>Vicia faba</i>)	161
Hudec J.: Špecifické vplyvy Retacelu na genotypy ozimnej pšenice	
Специфические влияния ретацела на генотипы озимой пшеницы	
Specific Effects of Retacel on the Genotypes of Winter Wheat	
Spezifische Einflüsse von Retacel auf die Genotypen des Winterweizens	119
Habětínek J.: Stanovení heterózního efektu a kombinační schopnosti v dialelu pěti odrůd bobu	
Определение гетерозисного эффекта и комбинационной способности в диаллеле пяти сортов бобов	
Determination of Hybrid Vigour and Combining Ability in the Diallel of Five Bean Cultivars	
Bestimmung des Heterosis-Effektes und der Kombinationsfähigkeit in der Diallele von fünf Bohnensorten	129
Košner J.: Dědičnost osinatosti, kápovitosti pluchy a tvaru zubu plevy u pšenice a genetické vztahy těchto znaků	
Наследственность остистости, свертывания оболочки, формы зуба чешуи у пшеницы и генетические отношения этих признаков	
Inheritance of Awning, Hooded Hull and Glume Beak Shape in Wheat and Genetic Relationships of these Traits	
Heritabilität der Grannigkeit, Kapuzinheit der Getreidehülse und der Form des Getreidehülsenzahnes bei Weizen, und genetische Beziehungen dieser Merkmale	9
Košner J., Bartoš P.: Monosomická analýza a studium dědičnosti rezistence ke rzi travní u pšenice odrůdy 'Kavkaz'	
Моносомный анализ и изучение наследственности устойчивости к стеблевой ржавчине пшеницы сорта 'Кавказ'	
Monosomic Analysis and Study of Inheritance of Resistance to Stem Rust in Wheat Cultivar 'Kavkaz'	
Monosomenanalyse und Studium der Vererbung der Resistenz gegenüber Schwarzrost bei der Weizensorte 'Kavkaz'	101

- Macháček Č.: Odhad procenta slupek v nážkách slunečnice pomocí analyzátoru nukleomagnetické rezonance
 Определение процента шелухи в семянке подсолнечника с помощью анализатора нуклеомагнитного резонанса
 Estimation of the Percentage of Hulls in Sunflower Seeds by means of the Nucleomagnetic Resonance Analyzer
 Abschätzung des Prozentsatzes von Schalen in Früchtchen der Sonnenblume mittels des Analysators der nukleomagnetischen Resonanz . . . 305
- Pešek J., Rozkošná A.: Genetická interpretace diallelní analýzy samo-sprašných rostlin
 Генетическая интерпретация диаллельного анализа самоопыляющихся растений
 Genetic Interpretation of Diallel Analysis of Autogamous Plants
 Genetische Interpretation der diallelen Analyse der selbstbestäubenden Pflanzen . . . 93
- Mikala F.: Struktura výnosů hybridů F₁ generace ozimé pšenice na bázi CMS
 Структура урожая гибридов поколения F₁ у озимой пшеницы на базе CMS
 Yield Structure of the F₁ Hybrids of Winter Wheat on the Basis of CMS
 Die Ertragsstruktur der Hybride der F₁-Generation beim Winterweizen auf Basis CMS . . . 183
- Mrázková V., Vacek V., Kašpar V.: Výkonnost odrůd vojtěšky v roce výsevu
 Продуктивность сортов люцерны в год посева
 The Performance of Lucerne Cultivars in the Sowing Year
 Die Leistungsfähigkeit der Luzernesorten im Aussaatjahr . . . 217
- Petrák Z.: Zaměření selekce na zvyšování kvality šlechtitelského materiálu odrůdy 'Dobrovická A'
 Направление селекции на улучшение качества селекционного материала сорта 'Добровицка А'
 Improving the Breeding Material of the 'Dobrovická A' Sugar-Beet Cultivar: A Line of Selection
 Orientierung der Selektion auf die Erhöhung der Qualität des Züchtungsmaterials der Sorte 'Dobrovická A' . . . 289
- Pippalová E.: Změny variability vybraných znaků populace bělokvětého bobu (*Faba vulgaris*) vlivem N-nitrózo-N-metylmočoviny
 Изменения variability выбранных признаков популяции бобов обыкновенных (*Faba vulgaris*) под влиянием N-нитрозо-N-метилмочевины
 Changes in the Variability of Selected Characters in the Population of *Faba vulgaris* Induced by Application of N-nitroso-N-methylurea

Veränderungen der Variabilität ausgewählter Merkmale der Populationen weißblütiger Bohnen (<i>Faba vulgaris</i>) durch den Einfluß des N-Nitroso-N-Methylharnstoffes	141
--	-----

Rapi J., Zlámál P.: Obsah bielkovín v hrachu a jeho premenlivost z hľadiska možnosti zvyšovania podielu bielkovín v semene nových odrôd	
Содержание белков гороха и его изменчивость с точки зрения повышения доли белков в семени новых сортов	
The Content of Protein in Peas and its Variability: the Possibility of Increasing the Proportion of Protein in the Seeds of New Cultivars	
Gehalt an Eiweißstoffen von Erbse und seine Variabilität vom Gesichtspunkt der Möglichkeiten einer Erhöhung des Anteiles an Eiweißstoffen im Samen neuer Sorten	55

Seman I.: Počty chloroplastov v prieduchoch cukrovej repy rôznych genómových stupňov a ich využitie v šľachtení	
Число хлоропластов в устьицах сахарной свеклы разных геномных ступеней	
The Number of Chloroplasts in the Pores of Sugar Beet of Different Genome Grades	
Die Anzahl der Chloroplasten in den Spaltöffnungen der Zuckerrübe verschiedener Genomstufen	169

Snášelová V.: Somatická embryogeneza v kalusové kultúre odvozené z vrcholových meristémů jetele lučního	
Регенерация растений в каллусной культуре, выведенной из верхушечных меристем лугового клевера	
The Regeneration of Plants in Callus Culture Derived from the Apical Meristems of Red Clover	
Die Regeneration der Pflanzen in einer Kalluskultur, die von den Gipfelmeristemen des Weisenklee abgeleitet wurde	175

Schwammenhöferová K.: Indukce kalogeneze a organogeneze u děložních stádií variet <i>Brassica oleracea</i> L.	
Индукция калогенеза и органогенеза у семядольных стадий десяти разновидностей <i>Brassica oleracea</i> L.	
Induction of Callogenesis and Organogenesis in the Cotyledon Stages of Ten Varieties of <i>Brassica oleracea</i> L.	
Induktion der Kalogenese und Organogenese bei Gebärmutterstadien der zehn Varietäten von <i>Brassica oleracea</i> L.	65

Šašek A., Černý J., Bílková M.: Verifikace původu mutantů pšenice pomocí gliadinových bloků	
Верификация происхождения мутантов пшеницы при помощи глиадиновых блоков	
Verification of Wheat Mutant Origin by means of Gliadin Blocks	
Verifikation des Ursprunges der Weizenmutanten mit Hilfe von Gliadinblöcken	203

- Šašek A., Černý J., Hanišová A.: Využití gliadinových signálních genů ve šlechtění pšenice
 Применение глиадиновых сигнальных генов в селекции пшеницы
 The Use of Gliadin Markers in Wheat Breeding
 Nutzung von Gliadin-Signalgenen im Weizenbau 241
- Šíp V., Škorpík M.: Reakce rodičovských odrůd a hybridů jarní pšenice v F₂ generaci na podmínky prostředí
 Реакция родительских сортов и гибридов яровой пшеницы в F₂ поколении на условия среды
 The Response of Spring Wheat Parental Cultivars and Hybrids in F₂ Generation to Environmental Conditions
 Reaktionen der Elternsorten und Hybriden von Sommerweizen in der F₂-Generation auf Bedingungen der Umwelt 45
- Uhlík J.: Hodnocení aktivity tepelných neutronů a N-metyl-N-nitrozomočoviny u souborů mutantů s možnou šlechtitelskou využitelností
 Оценка активности тепловых нейтронов и N-метил-N-нитрозомочевины у набора мутантов ячменя с возможной селекционной применимостью
 Evaluation of the Activity of Thermal Neutrons and N-methyl-N-nitroso-urea in Sets of Barley Mutants with Possible Breeding Use
 Bewertung der Aktivität von Wärmeneutronen und N-Methyl-N-Nitrosoharnstoff bei einem Komplex von Mutanten der Gerste mit einer möglichen Züchtungsverwendbarkeit 1
- Uhlík J., Burianová S.: Indukce vysokobílkovinných bezpluchých mutantů u ječmene metylnitrozomočovinou
 Индукция высокобелковых безлузговых мутантов ячменя посредством метилнитрозомочевины
 Induction of High-Protein Huskless Mutants in Barley by means of Methylnitroso-urea
 Induktion von Mutanten ohne Spelzen mit hohem Eiweißstoffgehalt bei Gerste durch den Methylnitrosoharnstoff 257
- Vacek V., Zapletalová I.: Zahraniční sortiment jetele plazivého (*Trifolium repens* L.) z hlediska faktorů tvorby biomasy
 Зарубежный сортимент клевера ползучего (*Trifolium repens*) с точки зрения факторов образования биомассы
 Foreign Assortment of Dutch Clover (*Trifolium repens*) in view of Biomass Production Factors
 Ausländisches Sortiment von Weißklee (*Trifolium repens*) vom Gesichtspunkt der Faktoren der Biomassebildung aus 227

Vlk J., Krofta S., Bořil J.: Racionalizace techniky křížení hrachu	
Рационализация техники скрещивания гороха	
Rationalization of the Pea Crossing Method	
Rationalisierung der Technik der Kreuzung von Erbse	297

Vlk J., Růžicková M., Sedláčková M.: Diference ve fotosyntetické intenzitě tuřínu	
Дифференция в фотосинтетической интенсивности турнепса	
Differences in the Photosynthetic Rate in Turnip	
Differenz in der photosynthetischen Intensität der Kohlrübe	77

Wagner M., Nedbálková B., Pelikán J., Rod J.: Vliv počtu komponent na výkonnost syntetické odrůdy vojtěšky	
Влияние числа компонентов на продуктивность синтетического сорта люцерны	
The Effect of the Number of Components on the Performance of a Synthetic Lucerne Cultivar	
Einfluß der Anzahl von Komponenten auf die Leistung der synthetischen Luzernesorte	23

Weiling F., Rod J.: Hodnocení interakcí s prostředím u víceletých více-sečných pícnin	
Оценка взаимодействия со средой у многолетних многоукосных кормовых культур	
Evaluation of Interactions with Environment in Perennial Multiple-Cut Fodder Plants	
Bewertung von Interaktionen mit der Umwelt bei mehrjährigen Mehrschnittfütterpflanzen	33

Weiling F., Rod J.: Možnosti souhrnného hodnocení výnosové dynamiky víceletých více-sečných pícnin	
Возможности комплексной оценки динамики урожаев многолетних многоукосных кормовых культур	
Possibilities of Total Evaluation of Yield Dynamics in Perennial Multiple-Cut Fodder Plants	
Möglichkeiten einer komplexen Bewertung der Ertragsdynamik bei mehrjährigen, mehrschnittigen Futterpflanzen	151

AKTUALITY

Míka V.: Fáze růstu pícních trav	239
--	-----

INFORMACE

Novák F. J.: V. mezinárodní kongres rostlinných explantátových kultur	288
---	-----

Z VĚDECKÉHO ŽIVOTA

Dubovský J.: Prof. Jozef Boháč, CSc., šesťdesiatročný	86
Hruška L.: Významné životní jubileum prof. ing. dr. Václava Stehlíka, DrSc., člena korespondenta ČSAV	8
Hruška L.: K sedmdesátinám ing. Josefa Sixty	22
Hruška L.: 35 let výzkumné práce ing. Josefa Zadiny, CSc.	32
Orel V.: K 60. narozeninám Josefa Boumy	80
Piovarčí A.: Ing. Ondrej Polerecký, CSc., šesťdesiatročný	76
Sýkora S.: K šedesátinám ing. Vladimíra Světlíka, CSc.	150

RECENZE

Gáborčík Š.: Buckner R. C., Bush L. P. — Tall Fescue	264
Gichner T.: Chadwick K. H., Leenhouts S. — The Molecular Theory of Radiation Biology	202
Chod J.: Thorpe Trevor A. (Ed.) — Plant Tissue Culture. Methods and Applications in Agriculture	182
Petrovic J.: Borojević S. — Principi i metodi oplemenjivanja bilja	256

PŘÍLOHA

Bartoš P.: Genetické základy rezistence rostlin k chorobám

Генетические основы устойчивости растений к болезням

Genetic Bases of Plant Resistance to Diseases

Genetische Grundlagen der Resistenz von Pflanzen gegen Krankheiten . I/1

Husár J.: Vzťahy analýzy rozptylu a regresnej analýzy

Отношения между анализами дисперсии и регрессии

Relationships of the Analysis of Variance and Regression Analysis

Die Beziehungen der Analyse der Streuung und der Regressionsanalyse X/3

Rod J., Vondráček J.: Význam a využití zkoušek výkonu ve šlechtění

Значение и применение проверок продуктивности объектов селекции

Significance and Use of Performance Trials in Breeding

Bedeutung und Auswertung der Leistungsprüfungen in der Pflanzenzüchtung I/2

Rod J., Vondráček J.: Tvorba syntetických odrůd jako jedna z cest progresivního šlechtění píce

Создавание синтетических сортов как один из видов прогрессивной селекции кормовых растений

Building of Synthetic Varieties as a Possibility of Progressive Breeding of Fodder Plants

Bildung synthetischer Sorten als eine Möglichkeit der progressiven Züchtung der Futterpflanzen I/4

Šíp V.: Kritéria výběru ve šlechtění obilovin na výnos

Критерии отбора в селекции зерновых на урожай

Criteria of Selection in Cereal Breeding for Yield

Auswahlskriterien bei der Ertragszüchtung bei Getreidepflanzen I/3